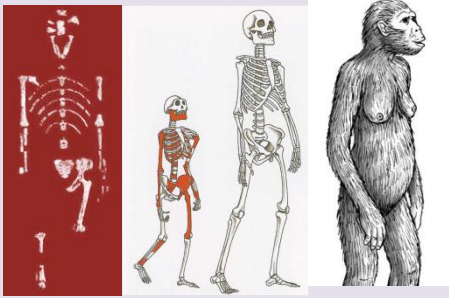


Drie vrouwen

Op 30 november 1974 deden Donald Johanson en Tom Gray een spectaculaire vondst. Zij vonden in Ethiopië, ongeveer 150 km ten noorden van Addis Abeba, grote delen van een skelet. Zij vonden een gedeelte van een skelet (fossiel) dat bij benadering 3.5 miljoen oud was. Zij wisten dat zij op iets volstrekt uniek waren gestuit. Aan hun



voeten lag het oudste, meest complete en best bewaarde fossiel van een rechtoplopende voorouder van de mens. Omdat op de avond na de vondst het liedje 'Lucy in the sky with diamonds' van de Beatles draaide, werd het fossiel Lucy genoemd. Lucy was een klein dametje van ongeveer 1.15 meter en een gewicht van 28 kilo. Lucy werd gezien de ouderdom van de fossiele resten ingedeeld bij de australopithecines, ofwel de 'zuidelijke mensapen'. Haar volledige type-aanduiding is Australopithecus Afarensis. De toevoeging Afarensis is afgeleid van het gebied waar Lucy gevonden werd, de Afar woestijn in Ethiopië. Lucy zorgde voor een doorbraak in de evolutietheorie en veroorzaakte nogal wat opschudding in de wetenschappelijke wereld.

Trijntje is de naam die gegeven werd aan het oudste menselijke skelet dat in Nederland is aangetroffen (7000-7500 jaar oud, de periode van de vroege Swifterbantcultuur). Uit onderzoek bleek dat Trijntje ongeveer 50 jaar was, de moeder was van verschillende kinderen en in goede gezondheid verkeerde. Haar tanden waren wel sterk afgesleten door het eten van ruw voedsel of het met de tanden bewerken van dierenhuiden. Haar overblijfselen werden in 1997 aangetroffen tijdens archeologische opgravingen op de locatie Polderweg in Hardinxveld-Giessendam, voorafgaand aan de aanleg van de Betuweroute. De naam Trijntje is uiteraard een verwijzing naar de treinen die hier rijden, maar wellicht ook naar een vrouw met de naam Trijnie die vlak bij de vindplaats woonde. Een reconstructie van Trijntje is nu te vinden in het museum de Koperen Knop in Hardinxveld-Giessendam.



Hilde was een van de vroege bewoners van Kennemerland. We weten slechts een paar dingen van haar. Zij leefde in de tweede helft van de 4e eeuw en stierf tussen 364 en 372. Op het tijdstip van overlijden was zij tussen de 24 en 30 jaar. Hilde werd gevonden tijdens opgravingen in 1995 en 1996 bij Castricum, toen de wijk Oosterbuurt werd uitgebreid. Er werd aardewerk gevonden, greppels, waterputten, resten van boerderijen, akkers en een grafveld met skeletten, zelfs van baby's. Hilde was het eerste skelet dat de archeologen vonden. Van de archeologen kreeg zij de naam Hilde, een naam typisch voor vrouwen uit haar tijd. Hoe Hilde aan haar einde kwam is een mysterie. Ze is op een vreemde manier begraven. Niet in een grafveld, maar op een afgelegen plek aan de oostzijde van een (verlaten) erf. Ook lag ze in een vreemde houding: liggend op haar buik in een kuil, met haar handen onder haar bekken. Haar kleding was vergaan, maar ze droeg nog wel een mooie halsketting van kralen van glaspasta gevuld met goudfolie. Slachtoffer van een roofoverval was ze dus niet. Maar waaraan is ze dan overleden? Ziekte, moord of is ze misschien geofferd? Tijdens laboratoriumonderzoek werd geconstateerd dat tijdens haar leven haar linkeronderarm was gebroken en slecht geheeld. Tijdens haar leven zal zij hier behoorlijk last van hebben gehad.

